

Tíživá nebo krizová situace v životě člověka-sociálně právní ochrana dětí

1. Identifikační číslo

2. Kód

3. Pojmenování (název) životní situace

Tíživá nebo krizová situace v životě člověka-sociálně právní ochrana dětí

4. Základní informace k životní situaci

Sociálně právní ochranou dětí se rozumí zejména:

ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu

ochrana oprávněných zájmů dětí, včetně ochrany jeho jmění

působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny

Sociálně právní ochrana se zaměřuje zejména na děti, jejichž rodiče zemřeli, nebo neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti, případně nevykonávají či zneužívají práva plynoucí z rodičovské zodpovědnosti. Dále se zaměřuje na děti, které byly svěřeny do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče, které vedou zahálčivý nebo nemravný život (zanedbávání školní docházky, páchání přestupků, požívání alkoholických nápojů apod.), které se opakovaně dopouštějí útěků od rodičů nebo jiných osob odpovědných za jejich výchovu, na kterých byl spáchán trestný čin, které jsou opakovaně rodiči umísťovány do zařízení zajišťující nepřetržitou péči nebo jejich umístění v takovém zařízení trvá déle než šest měsíců, které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za jejich výchovu, které jsou žadateli o azyl odloučenými od rodičů.

Orgán sociálně-právní ochrany dětí v součinnosti s rodiči, školou a jinými fyzickými a právnickými osobami zajišťuje ve svém místně příslušném obvodu příznivé podmínky pro výchovu, vzdělání a všestranný rozvoj nezletilých dětí a chrání jejich zájmy. Vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte, může orgán sociálně-právní ochrany dětí vydat správní rozhodnutí o napomenutí nezletilého, jeho rodiče, popř. osoby, která narušuje jeho řádnou výchovu; stanoví nad nezletilým dohled; uloží nezletilému omezení, která zabrání škodlivým vlivům na jeho výchovu.

5. Kdo je oprávněn v této věci jednat (podat žádost apod.)

rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu nezl. dítěte

samo nezl. dítě.

školská zařízení, zdravotnická zařízení a jiné orgány

každý je oprávněn upozornit orgán sociálně právní ochrany dětí na porušení povinností nebo zneužití práv plynoucích z rodičovské zodpovědnosti.

6. Jaké jsou podmínky a postup pro řešení životní situace

rodič, dítě, kterákoli jiná osoba poskytne písemně, telefonicky, případně ústně v rámci osobního jednání informaci o tom, že práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu jsou ohrožena. Orgán sociálně právní ochrany následně provádí vlastní a komplexní sociální šetření v rodině dítěte, v jeho bydlišti, případně ve školském a zdravotnickém zařízení. Informace získané tímto sociálním šetřením orgán sociálně právní ochrany dětí vyhodnocuje a posléze navrhne odpovídající způsob řešení. Nabízí klientům poradenskou činnost, pomoc při sanaci rodiny, nebo využití opatření na ochranu dětí. V případě závažných nedostatků v rodině nebo vleklého konfliktu mezi rodiči je s rodinou spolupracováno do doby nápravy poměrů.

7. Jakým způsobem zahájit řešení životní situace

rodič, dítě, kterákoliv jiná osoba poskytne písemně, telefonicky, případně ústně v rámci osobního jednání informaci o tom, že práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu jsou ohrožena,

doručením usnesení příslušného soudu, že Statutární město Brno bylo ustanoveno opatrovníkem nezl. dítěte pro řízení ve věci výkonu rodičovské odpovědnosti na dobu před a po rozvodu manželství rodičů nezl. dítěte, pro řízení ve věci zvýšení nebo snížení výživného na nezl. dítě, úpravy styku s nezl., změny výchovného prostředí, výchovného opatření, popření nebo určení otcovství apod.

na žádost soudu a správního úřadu poskytuje údaje pro občanské soudní řízení a správní řízení

na žádost orgánu činného v trestním řízení poskytuje údaje potřebné pro trestní řízení

na žádost orgánu sociálního zabezpečení a krajských poboček úřadů práce poskytuje údaje potřebné pro rozhodování o sociálních dávkách

na žádost jiného orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo státního zastupitelství poskytuje údaje potřebné pro jejich činnost

na základě zahájení správního řízení ve věci uložení výchovného opatření.

8. Na které instituci životní situaci řešit

Úřad městské části města Brna, Brno-jih, referát sociálních věcí, Mariánské náměstí 13, 617 00 Brno

9. Kde, s kým a kdy životní situaci řešit

referát sociálních věcí, Mariánské náměstí 13, nejlépe v úřední dny: pondělí, středa 8:00-17:00 hod., po předchozí telefonické domluvě lze dohodnout i jiný termín. Pracovníci oddělení sociálně-právní ochrany dětí mají agendu rozdělenou dle trvalého bydliště dítěte.

10. Jaké doklady je nutné mít s sebou

Platný občanský průkaz případně jiný doklad osvědčující totožnost, rodný list nezl. dítěte

11. Jaké jsou potřebné formuláře a kde jsou k dispozici

Žádné

12. Jaké jsou poplatky a jak je lze uhradit

Sociálně právní ochraně dětí je poskytována bezplatně s výjimkou pobytu dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a správy jmění dítěte. Rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte případně jejich zástupci, mohou na základě písemné žádosti nahlížet do spisové dokumentace nezletilého dítěte a za úhradu první strany 15,- Kč a za každou další stránku 5,- Kč mají právo si pořizovat z ní kopie.

13. Jaké jsou lhůty pro vyřízení

bezodkladně, do 30 dnů, ve zvláště složitých případech do 60 dnů od podání žádosti, v případě nepříznivého vývoje dítěte nebo jeho ohrožení, se situace řeší neprodleně.

14. Kterí jsou další účastníci (dotčení) řešení životní situace

státní i nestátní organizace působící v pomáhajících profesích, organizace pověřené výkonem sociálně právní ochrany dětí.

15. Jaké další činnosti jsou po žadateli požadovány

žádné

16. Elektronická služba, kterou lze využít

17. Podle kterého právního předpisu se postupuje

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

vyhláška č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí

zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

sdělení č. 104/1991 Sb., o Úmluvě o právech dítěte

sdělení č. 34/1998 Sb., o Úmluvě o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí

sdělení č. 43/2000 Sb., o Úmluvě o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení

sdělení č. 132 / 2000 Sb.m.s, o Evropské úmluvě o osvojení

sdělení č. 66/2000 Sb.m.s., o Evropské úmluvě o uznávání a výkonu rozhodnutí o výchově dětí a obnovení výchovy dětí

sdělení č. 47/2001 Sb.m.s., o přijetí Evropské úmluvy o právním postavení dětí narozených mimo manželství.

sdělení č. 54/2001 Sb.m.s., o přijetí Evropské úmluvy o výkonu práv dětí

sdělení č. 141/2001 Sb.m.s., o přijetí Úmluvy o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí

sdělení č. 90/2002 Sb.m.s., o přijetí Úmluvy o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce (Úmluva č.182)

sdělení č. 91/2005 Sb.m.s., o sjednání Úmluvy o styku s dětmi

zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů

18. Jaké jsou související předpisy

zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže

zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 325/1990 Sb. o azylu

zákon č. 221/2003 Sb. o dočasné ochraně

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

směrnice MPSV č.j. 2013/26780-21 ze dne 19. 9. 2013, o stanovení rozsahu evidence dětí a obsah spisové dokumentace o dětech, vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí a stanovení rozsahu evidence a obsahu spisové dokumentace v oblasti náhradní rodinné péče.

19. Jaké jsou opravné prostředky a jak se uplatňují

Proti správnímu rozhodnutí o napomenutí nezletilého, jeho rodiče, popř. osoby, která narušuje jeho řádnou výchovu; o stanovení dohledu nad nezletilým; o uložení omezení nezletilému, která zabrání škodlivým vlivům na jeho výchovu může účastník řízení podat odvolání k Magistrátu města Brna, Odbor sociálních věcí, a to do 15 dnů od jeho doručení prostřednictvím referátu sociálních věcí ÚMČ Brno-jih.

20. Jaké sankce mohou být uplatněny v případě nedodržení

Pokuty na základě zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí v platném znění pozdějších předpisů.

21. Nejčastější dotazy

22. Další informace

23. Informace o popisovaném postupu (o řešení životní situace) zdrojů nebo v jiné formě

Osobní návštěvou na oddělení sociálně právní ochrany dětí, případně u neziskové organizace zaměřené na poradenskou činnost, např.:

Poradenské centrum Triada, Orlí 20, 602 00 Brno

IQ Roma servis, z.s., Vranovská 846/45, Brno

Občanská poradna, Anenská 10, Brno

Krizové centrum Spondea, Sýpka 25, Brno

DROM, Hvězdová 9, Brno

Magistrát města Brna, Odbor sociální péče, Koliště 19, Brno

Krizové centrum pro děti a dospívající, Hapalova 4, Brno

- vzory návrhů k soudu lze získat např. na internetových stránkách www.juristic.cz

24. Související životní situace a návody, jak je řešit

25. Za správnost popisu odpovídá útvar

referát sociálních věcí, ÚMČ Brno-jih, Mariánské náměstí 13

26. Kontaktní osoba

referát sociálních věcí, Mariánské náměstí 13, ÚMČ města Brna, Brno-jih, viz telefonní seznam.

27. Popis je zpracován podle právního stavu ke dni

11. 1. 2016

28. Popis byl naposledy aktualizován

10.8. 2017

29. Datum konce platnosti popisu

Bez omezení

30. Případná upřesnění a poznámky k řešení životní situace
